

UNA PROPOSTA DE REGISTRE DEL PATRIMONI MONUMENTAL DE L'HORTA NORD

Alexandre Ros i Ros
Centre d'Estudis de l'Horta Nord (CEHN)

1. PRESENTACIÓ DEL TREBALL

1.1. Una proposta de registre del patrimoni monumental de la comarca

Una pretensió doble m'ha portat a la realització del registre que presenta aquest treball: per una banda conèixer tot allò que podem anomenar patrimoni monumental de la comarca i per altra banda delimitar el que poguera ser objecte de catalogació.

El registre es configura com el conjunt d'anotacions fetes en inscriure al seu suport els elements que integren el patrimoni monumental, és a dir, com un instrument que incorpora les dades identificatives d'aqueixos elements.

2. MÈTODE DE TREBALL

2.1. Dades objecte de registre

Han estat objecte de registre tots aquells elements arquitectònics que per la seua ubicació a la comarca de l'Horta Nord he anat trobant en les diverses visites de camp que he realitzat des de l'any 1999, així com aquells altres el coneixement dels quals m'ha arribat mitjançant la consulta de la bibliografia que he anat manejant sobre el territori.

El registre és un instrument viu, sempre estarà obert a incorporar noves inscripcions. A mesura que he anat realitzant anotacions, he anat introduint modificacions sobre les ja realitzades. A més, he posat a disposició de companys del CEHN, coneixedors del seu propi municipi, la relació de béns del seu poble perquè em completaren les dades o em feren les esmenes oportunes.

Per altra banda he inclòs elements arquitectònics avui desapareguts, entenent que la notícia de la seua existència pot tindre interès per completar el coneixement del patrimoni existent, fent-ho constar mitjançant la paraula "desaparegut" entre parèntesis.

2.2. Àmbit territorial. Delimitació de l'àrea de recollida de dades

L'àmbit territorial del registre és la comarca de l'Horta Nord.

Les entitats locals que integren la comarca són per ordre alfabètic: Albalat dels Sorells (1), Alboraià (2), Albuixec (incloent el barri de les Sidres) (3), Alfara del Patriarca (4), Almàssera (5), Benicalap (6), Benifaraig (7), Beniferri (8), Benimaclet (9), Benimàmet (10), Bonrepòs i Mirambell (11), Borbotó (12), Burjassot (13), Cabanyal-Canyamelar (14), Campanar (15), Carpesa (16), Cases de Bàrcena (17), Emperador (18), Foios (incloent el barri de Cúper) (19), Godella (20), Mauella (21), Massalfassar (22), Massamagrell (23), Massarrojos (24), Meliana (incloent els barris de Nolla i de Roca) (25), Montcada (26), Museros (27), Orriols (28), Paterna (29), la Pobla de Farnals (30), Poble Nou (31), el Puig de santa Maria (32), Puçol (33), Rafelbunyol (34), Rocafort (35), sant Antoni de Benagéber (36), sant Isidre de Benagéber (37), Tavernes Blanques (38), Teuladella (39), Vinalesa (40).

2.3. Recollida de les dades

2.3.1. Coneixements previs

L'àrea de recollida de dades és ja coneguda per mi abans de posar-me a fer-la. L'antiga carretera de Barcelona, el camí de Montcada, els camins que connecten els diferents nuclis de població al marge de les vies principals, eren eixos de comunicació per on havia passejat en moltes ocasions o per on m'havia desplaçat. Publicacions periòdiques d'àmbit comarcal, articles de premsa, llibres de temàtica valenciana m'havien proporcionat coneixements puntuals sobre alguns edificis de l'Horta Nord. El paisatge estava, en part, ja imprés en la meua memòria visual abans de proposar-me fer un registre i he descobert àrees l'existència de les quals desconeixia.

2.3.2. Descripció del treball de camp

El treball de camp ha consistit en visitar personalment, la majoria de vegades tot sol, els llocs on es troba el patrimoni.

Haig de dir que no he programat de manera sistemàtica les visites. Es tractava principalment de poder visitar tots els municipis recollint el major nombre de dades, l'ordre en les visites he considerat que no era significatiu. Donada la proximitat dels municipis, he tractat d'acostar-me a tots, encara que m'ha mancat visitar les pedanies de sant Isidre i sant Antoni de Benagéber, així com el barri del Cabanyal-Canyamelar.

He pres nota de la ubicació dels elements arquitectònics als nuclis urbans, bàsicament del número de policia i del nom del carrer on es troben. He realitzat en la majoria d'eixides fotografies d'alguns dels elements registrats.

2.3.3. Cronologia de les visites

- 6 de gener 1999: Almàssera, Meliana
- 24 de gener 1999: Bonrepòs i Mirambell, Foios, Vinalesa
- 31 de gener 1999: Albalat dels Sorells, Mauella, Teuladella
- 21 de febrer 1999: Paterna
- 28 de febrer 1999: Rafelbunyol
- 28 de març 1999: Alfara del Patriarca, Montcada
- 6 de juny 1999: Massarrojos, Borbotó, Carpesa, Poble Nou, Rocafort
- setembre 1999: Alboraià, Carpesa, Meliana, Orriols, Poble Nou, Tavernes Blanques
- 26 de setembre 1999: Godella
- 3 d'octubre 1999: el Puig de santa Maria
- 24 d'octubre 1999: Burjassot
- 31 d'octubre 1999: Benifaraig, Montcada
- 5 de desembre 1999: Albuixec, Massalfassar, Massamagrell, la Pobla de Farnals

2.4. Criteris d'ordenació

2.4.1. Ubicació del patrimoni en municipis i pedanies

Els elements registrats els he anat agrupant pels municipis i pedanies on es troben situats. En aquells casos en els que encara no he pogut concretar la ubicació, he realitzat una assignació provisional afegint a l'element registrat els dos signes d'interrogació entre parèntesi “(?)”.

2.4.2. Nomenclatura utilitzada per identificar i designar les construccions

Quan he conegut el nom per estudis ja realitzats sobre els béns registrats, he tractat d'usar preferentment aquest. En aquells casos en què només he disposat de la denominació popular, he adoptat aquesta. Mentre que quan el meu desconeixement d'una construcció m'impossibilitava usar un nom ja existent, l'he identificada mitjançant la seua denominació genèrica, en algunes ocasions associada a la seua situació espacial-geogràfica. En aquest darrer cas la inclusió d'un element en un terme municipal portarà en un bon número d'ocasions a la seua identificació per l'existència única de l'element en aqueix terme (per exemple un cementeri, un calvari, una creu).

Al meu parer, els treballs posteriors d'inventari i catalogació permetran incloure a les fitxes individuals les diverses denominacions d'un mateix element, que en moltes ocasions existeixen i aquestes, en confluència amb d'altres dades, facilitar-ne la identificació total, si existia algun dubte. En alguns casos ja he fet constar entre parèntesis les diverses denominacions conegudes per mi.

2.4.3. Ordenació dels municipis i pedanies

He ordenat els municipis i pedanies de la comarca atenent al criteri alfabètic, prescindint dels articles inicials quan els porten els topònims respectius (per exemple el Puig o la Pobla de Farnals). És operatiu per la localització al registre dels termes municipals, tant a l'hora de fer recerques, com a l'hora d'afegir nous elements arquitectònics.

2.4.4. Ordenació de les construccions

També he adoptat el criteri alfabètic per ordenar les construccions.

3. RELACIÓ DELS TIPUS DE CONSTRUCCIONS REGISTRADES

Sense perjudici d'altres classificacions, de la necessitat de portar a terme una major concreció dels termes, així com una correcta delimitació i una definició acurada de cadascun, relacionaré en aquest apartat els elements arquitectònics objecte de registre:

- ajuntaments/cases capitulars /cases consistorials /cases del poble/seus d'alcaldis pedànies
- alqueries
- aqüeductes
- asils
- assuts
- barraques
- cadufs/canonades/*canos*
- cafés
- calvaris
- capelles/capelletes/casalicis/templets
- cartoixes
- cases/ cases abadies/cases de cultura/ cases rectorals /centres cívics/centres culturals /centres parroquials/espais culturals/ llars parroquials/patronats
- casetes per guardar eines de llaurança/casetes per guardar les posts de regar
- casinos/ casinets
- castells
- catxerulos
- cementeris
- cinemes
- col·legis/escoles

- colònies/residències
- convents
- coves
- creus
- dipòsits d'aigua
- ermites
- escorxadors
- esglésies
- estacions
- fàbriques
- finques
- fonts
- forns de calç
- funerals
- horts
- jardins
- llotges
- masos
- mercats
- molins
- monestirs
- motors de reg
- murs de contenció/paretons
- museus
- palaus/palauets
- pedreres
- ponts
- pous/pouets
- rajolars
- seminaris
- seus d'entitats diverses
- sitges
- teatres

- torres/torretes
- vil·les
- xalets

4. PROPOSTA DE REGISTRE DEL PATRIMONI MONUMENTAL DE L'HORTA NORD

ALBALAT DELS SORELLS:

Calvari

Capella del cementeri

Cases als números 93, 95, 97,101, 115, 133, 135 i 157 del carrer MAJOR

Cementeri

Església dels sants REIS

Estació

Molí d'ALBALAT

Palau dels SORELLS (ajuntament)

ALBORAIA:

Ajuntament

Alqueria de sant ANDREU (del RETORET)

Alqueria de BENLLOCH

Alqueria de la CAMPANETA

Alqueria d'ESTREMS

Alqueria de GARRA

Alqueria del MAGISTRE

Alqueria de les PALMERES

Alqueria de PATACH

Alqueria del REQUENÍ

Alqueria el TOU

Barraca del COIX de NAVARRO

Barraca de CUCALÓ

Barraques del GÜERE

Barraca de RATA

Barraca del ROTO
Barraca de SIMONET el de CATALÀ
Casa CATALÀ
Casa al número 20 del carrer *CERVANTES*
Casa al número 6 de la plaça mestre *CLAVEL*
Casa el COLERO
Cases als números 60, 62 i 64 del carrer COLOM
Casa *FLORES*
Casa al número 11 del carrer canonge JULIÀ
Casa el MAURET
Casa del MINYÓ
Cases als números 31, 33, 35, 40 i 52 del carrer MIRACLE
Casa al número 35 del carrer MIRACULOSA
Casa al número 9 del carrer MOLÍ
Casa el NEGRET de GARRA
Cases als números 1, 3 i 5 del carrer PORTALET
Casa dels *SERRANOS*
Cases als números 2, 8, 10, 12, 18, 19, 23-25 i 29-30 del carrer TAVERNES BLANQUES
Casa del comte *ZANOQUERA*
Caseta de NOFRE
Cementeri
Col·legi *CERVANTES*
Creu davant del cementeri
Creu vora l'autopista
Dipòsit d'aigua
Ermita de sant ANDREU
Ermita de santa BÀRBARA
Ermita del santíssim CRIST de les ÀNIMES
Ermita de sant CRISTÒFOL
Ermita de la MARE de DÉU dels DOLORS
Ermita de la MASIA del SOC
Ermita del MIRACLE dels PEIXETS
Ermita del SAGRAT COR de JESÚS

Ermita de VERA

Ermita de la VERGE del PILAR

Ermita de VILANOVA

Escoles al número 24 del carrer *CERVANTES* (seu del centre ocupacional de la Generalitat Valenciana PAS A PAS)

Escorxador

Església de l'ASSUMPCIÓ de la NOSTRA SENYORA

Estació d'ALBORAIA

Estació del PALMARET

Calvari

Cementeri

Mercat

Molí de la GAMBA

Motor de CALVET

Motor del GAIATO

Motor de sant LLORENÇ

Palau de SANGONERA

Pont del MORO

Seu del consell local agrari

Seu de la societat musical

Teatre l'AGRÍCOLA

ALBUIXEC:

Ajuntament

Alqueria de la PALMERA

Barraca al barri de les SIDRES

Cases als números 2, 4, 6 i 8 del carrer *CERVANTES*

Cases als números 11, 15, 17, 45 i 47 del carrer sant JOSEP

Cases als números 26 i 76 del carrer MAJOR

Casalicis de la VERGE d'ALBUIXEC

Cementeri

Ermita del santíssim CRIST de la MISERICÒRDIA al barri de les SIDRES

Església de la NOSTRA SENYORA d'ALBUIXEC

Font de sant RAMON NONAT
Grup Escolar TOMÀS ALBERT
Motor del ROLLET
Pou de l'ALBERENGA

ALFARA DEL PATRIARCA:

Ajuntament
Alqueria de la SIRENA (de FERRAGUT, de la SERENA)
Calvari
Cano del CARRAIXET
Cases als números 27 (antic teatre, teatret) i al número 40 del carrer sant BARTOMEU
Cases als números 16, 18, 22, 24 i 28 del carrer CAVALLERS
Casa al número 1 de la plaça NOU d'OCTUBRE
Casa als números 83-85 del carrer sant VICENT (casa dels ARQUETS)
Castell (palau senyorial dels CRUÏLLES)
Cementeri
Centre municipal de cultura
Convent de sant DÍDAC d'ALCALÀ (*convento de FRANCISCANOS OBSERVANTES de SAN DIEGO*)
Creu al camí de sant DÍDAC
Creu al nucli urbà
Escola superior de disseny industrial
Església de sant BARTOMEU
Fumeral helicoidal del rajolar de JOSÉ MARÍA GRANELL
Fusteria al número 81 del carrer sant VICENT
Molí d'ALFARA
Paretó
Rajolar del GRAUERO
Rajolar de JOSÉ MARÍA GRANELL (desaparegut)

ALMÀSSERA:

Ajuntament
Alqueria de PANERA

Capelleta del MIRACLE dels PEIXETS

Casa de cultura

Casa LLOPIS

Casa al número 5 de l'avinguda del MAR

Casa PEPE POTA

Castell (antiga casa senyorial dels comtes de PARCENT) (desaparegut)

Cementeri

Creu coberta

Escorxador (seu del museu de l'HORTA)

Església del santíssim SAGRAMENT

Estació

Mercat

BENICALAP:

Alqueria de BENICALAP

Alqueria de la CONILLA

Alqueria del MORO

Alqueria de la TORRE (del CASTELLANO, de CASTELLAR, de la GARROFERA)

Alqueria del TORRO

Església de sant ROC

BENIFARAIG:

Església de santa MARIA MAGDALENA

Casa als números 29-31 del carrer de la santíssima CREU

Cases als números 43, 50, 57, 85 i 87 del carrer FERRER i BIGNE

Cementeri

Creu

Dipòsit d'aigua

Font a la plaça del GRECO

Patronat de sant JOSEPç

BENIFERRI:

Alqueria de l'ARQUEBISBE

Església de sant JAUME major, apòstol

BENIMACLET:

Alqueria de MIRAMAR

Cases als números 9 i 14 del carrer músic *BELANDO*

Casa al número 3 de la plaça BENIMACLET

Cases als números 1 i 3 del carrer camí de les FONTS

Casa al número 4 del carrer NOSTRA SENYORA de l'ASSUMPCIÓ

Cases als números 33, 37 i 41 del carrer baró de sant *PETRILLO*

Casa al número 1 del carrer PUÇOL

Església de la NOSTRA SENYORA de l'ASSUMPCIÓ

BENIMÀMET:

Alqueria de mossén POVO

Creu

Església de sant LLORENÇ

Església de sant VICENT MÀRTIR

Molí de BONANY

BONREPÒS I MIRAMBELL:

Ajuntament

Casa abadia

Casa els LLORERS

Cases als números 16 i 18 del carrer MAJOR

Cementeri

Centre cívic municipal

Ermida de sant JOAN BAPTISTA

Església de la VERGE del PILAR

Llar parroquial

Llavador

Magatzem al número 1 de la plaça sant FERRAN

Pou del *PORVENIR*

BORBOTÓ:

Alqueria ALTA

Alqueria d'ESTEVE

Alqueria de LLAORO

Alqueria del PI (de BARRAIG, del comte de CARLET, de *PINO HERMOSO*)

Alqueria del POBRE

Alqueria de RAFELO (d'HILARI)

Alqueria de ROCA

Església de santa ANNA

Casalici

Cementeri

Seu de l'alcaldia pedània

BURJASSOT:

Ajuntament

Alqueria del FRARE (de la FLARA, dels FRARES)

Alqueria de JOSEP ANDRÉS BELTRAN

Alqueria de MITJAFIGA

Alqueria NOVA

Alqueria de *ROQUE*

Alqueria del ROSARI (de l'ESGARRAT)

Alqueria de la SENYORA CONXA (del *RECADERO*)

Alqueria del *ZAMORANO* (casetes del SALAO)

Asil del CARME

Calvari

Capella de l'asil SEQUERA

Casa abadia

Cases als números 1 i 3 de la plaça BALTASAR MALLENT

Cases als números 34(ex-convent) i 96 (papereria REGI)

del carrer *BLASCO IBÁÑEZ*

Casa-seu del cercle catòlic obrer

Cases als números 26, 28, 30, 33, 34, 35, 46, 59, 63, 72, 77, 79, 85, 105 i 107 del carrer COLOM

Casa de cultura

Casa al nº 2 de la plaça *EMILIO CASTELAR*

Casa-seu de l'escola permanent d'adults (abans caserna de la Guàrdia Civil)

Casa natalícia de *FRANCISCO MUÑOZ IZQUIERDO*

Casa al nº 4 de la plaça sant JOAN de RIBERA

Cases als números 19, 23, 27, 49, 51, 59, 71, 82, 95, 98, 100, 103, 108 i 114 del carrer JORDI JOAN

Cases als números 12, 24, 28, 40, 42, 44, 47, 49 i 57-59 del carrer JOSEP CARSI

Casa als números 51-53 del carrer mestre *LOPE*

Cases als números 4, 5, 7-9, 11, 21, 36, 38, 46, 47, 48, 50, 52, 55, 57, 59, 65, 66, 68, 70 i 81 del carrer bisbe *MUÑOZ*

Casa al nº 4 de la plaça del *POUET*

Casa el *RINCONERO*

Cases als números 4, 5 i 15 de la plaça *SEQUERA*

Casa al número 12 del carrer *ZAMORA* (antic col·legi de CRIST REI)

Castell-palau de sant JOAN de RIBERA (seu del col·legi major universitari de sant JOAN de RIBERA)

Centre de producció de programes de *TELEVISIÓ VALENCIANA*

Col·legi públic sant JOAN de RIBERA

Colònia sant VICENT FERRER

Ermita de sant ROC

Escorxador

Església de sant JOAN de RIBERA

Església de sant JOSEP obrer

Església de sant MIQUEL arcàngel

Església del SAGRAT COR de JESÚS

Església de la santíssima TRINITAT

Estacions

Gran cafè brasiler de MARIANO CERVELLERA

Hort d'AZNAR

Mercat

Molí de la SAL

Pou

Seu del parc de bombers

Sitges

Teatre *PROGRESO*

Teatre-cinema TÍVOLI

Xalet al número 4 de la plaça de la CONCÒRDIA

Xalet de *GARÍN*

Vil·la de les ESCALES

Vil·la *san JOSÉ*

Vil·la del PILAR

CABANYAL-CANYAMELAR:

Cases als números 106, 165, 231 i 347 del carrer BARRACA

Casa al número 25 del carrer *CARLOS ROS*

Cases als números 179, 187, 205, 225, 243, 244, 250, 251, 265, 308, 321, 323, 325, 329, 342 i 344 del carrer *ESCALANTE*

Cases als números 25 (el casinet) i 35 del carrer pintor FERRANDIS

Cases als números 144, 166, 188, 205, 227, 238, 242, 275, 316, 317, 319, 321, 327 i 329 del carrer *JOSÉ BENLLIURE*

Cases als números 159, 170, 172, 211, 314, 320 i 327 del carrer pare *LUIS NAVARRO*

Casa al número 219 del carrer doctor LLUCH

Cases als números 31 i 37 del carrer MEDITERRANI

Cases als números 27 (antic excorxador), 29, 37, 47, 61, 63, 65, 83, 89 i 101 del carrer sant PERE

Cases als números 159, 198, 207, 220, 230, 262 i 279 del carrer PROGRÉS

Cases als números 93, 100, 117, 131, 140, 150, 152, 157, 164, 172, 173, 184, 196, 221, 237, 241 i 275 del carrer REINA

Estació nova

Estació vella

Llotja del PEIX

Mercat

Teatre de *la ESTRELLA*

CAMPANAR:

Alqueria del FORASTER

Alqueria de LLOPIS
Alqueria de NELO el XURRO
Alqueria de PUJADES
Alqueria del RAYO
Alqueria del REI
Alqueria de RICÓS
Alqueria de VITEL LA
Barraca del tio LLENYA
Capelleta de la santa CREU
Cementeri
Església de la NOSTRA SENYORA de la MISERICÒRDIA
Molí del COMTE
Molí dels FRARES
Molí de LLOBERA
Molí NOU
Molí del SOL

CARPESA:

Alqueria de COCA
Alqueria del PELUT
Alqueria de SOLLA (desapareguda)
Calvari
Casa al número 13 del camí molí dels CANYARS
Casa i barraca de MARTÍ BIOT
Casalici al camí molí dels CANYARS
Casalici al camí de sant DÍDAC
Caseta per guardar les posts de regar al camí de BONREPÒS i MIRAMBELL
Cementeri nou
Cementeri vell, restes
Ermita de sant ROC
Església sants ABDÓ i SENENT

CASES DE BÀRCENA:

Alqueria ALTA (desapareguda)

Alqueria del PI

Barraca de CEBA (de CONILLA)

Casa don ÀNGEL

Cases als números 114 i 116 de la carretera de BARCELONA

Ermita de la VERGE del PILAR

Font

Motor de MACARELLA

EMPERADOR:

Ermita de la VERGE del ROSER

Palau dels EMPERADOR (desaparegut)

FOIOS:

Ajuntament

Alqueria del PI al barri de CÚPER (del SAGRAT COR de JESÚS)

Calvari

Casa del DELME (desapareguda)

Cementeri

Creu

Ermita del santíssim CRIST de la SANG

Escoles

Escorxador (centre juvenil)

Església de l'ASSUMPCIÓ de NOSTRA SENYORA de FOIOS

Estació

Fonts

Molí de CIURANA (de FRÍGOLA)

Molí de MOLINET, restes

Molí de PALLÚS

Molí del ROLL

Pou de l'ERMITA

Rajolar de la *COOPERATIVA LADRILLERA*

GODELLA:

Ajuntament

Aqüeducte, restes

Calvari

Cases als números 1, 3, 5(vil ·la *CARMEN*), 10, 14, 16, 17, 19, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 30, 33, 36, 38, 40, 42(vil ·la *EUGENIA*), 43 i 45 (vil ·la *ARNEDO*)del carrer metge JOAN PESET

ALEIXANDRE

Cases als números 2-4, 8, 10-12, 16, 18, 20, 22, 23, 24, 26, 28, 31, 32, 34, 36, 38, 47, 49, 51, 52, 54, 58, 66, 68, 74, 76, 86 i 88 del carrer MAJOR

Cases als números 3 (vil ·la *santa LUCÍA*), 4 (*Torre SOLANA*) i 5 del carrer *MANUEL OLIAG*

Cases als números 4, 6, 8 i 10 del carrer *MARLANO RIVERA*

Casa de la PARRA

Casa dels *PINAZO*

Casa ROSA

Cases als números 1, 2, 3, 4 (vil ·la *MARÍA*), 5, 7(vil ·la *MONTSA*), 9(vil ·la *san ANTONIO*) i 11 de la plaça de l'ermita del SALVADOR

Casaliç de la VERGE del CARME, el CRIST dels NECESSITATS i sant ISIDRE llaurador

Castell, restes

Cinema-teatre CAPITOLI

Col ·legi del SAGRAT COR de JESÚS

Creu a la plaça del MOLÍ

Creu a la plaça del SALVADOR

Ermita del SALVADOR

Escorxador

Església de sant BARTOMEU apòstol

Església de sant JOSEP

Església de sant JOSEP i santa TERESA

Estació

Molí de GODELLA

Monestir de la VISITACIÓ-SALESES

Pedreres

Pont sobre la séquia de MONTCADA

Torre del PIRATA, restes

Torreta de BOÏL (de MISILDO, de SARDANYOLA)

MAUELLA:

Ermita de sant BENET abat

Pou de sant BENET

MARXALENES:

Alqueria d'ALFONSO (de BARRINTO)

Alqueria de FÉLIX

Alqueria del FORASTER (del BEATO)

Alqueria de VORO el de la BARRACA

Casa LLUNA

Església de JAUME apòstol

Estació

MASSALFASSAR:

Ajuntament

Alqueria de la BENJAMINA (de CALCINER)

Alqueria del PALLÉS

Casa capitular (antic ajuntament)

Cases als números 8, 10, 24 i 26 del carrer la MAR

Casa al número 27 del carrer VALÈNCIA

Cementeri

Església de sant LLORENÇ

MASSAMAGRELL:

Ajuntament

Cases als números 3, 19, 21, 22, 25 i 37 de l'avinguda MAJOR

Casa al número 4 del carrer del SOL

Convent de la IMMACULADA

Convent de la MAGDALENA

Escorxador

Església dels sants JOANS

Molí de BAIX

Molí de BLAI (de la MAGDALENA)

Molí de DALT

Seu dels jutjats

MASSARROJOS:

Calvari, restes

Casa del baró de santa BÀRBARA

Cases als números 4 i 6 del carrer general *IBÁÑEZ ALONSO*

Casa del RELLOTGE

Cases als números 4 i 6 de la plaça el SOMIADOR

Dipòsit d'aigua

Església de la NOSTRA SENYORA de l'ASSUMPCIÓ i santa BÀRBARA

Pedrera de santa BÀRBARA

Pou del CRIST

MELIANA:

Ajuntament

Alqueria d'ANVILA

Alqueria de BITXAC

Alqueria de BORJA

Alqueria de CALET

Alqueria dels FRARES al barri de NOLLA (palauet NOLLA, vil·la *IVONNE*)

Alqueria de la GALLINETA

Alqueria de la GANGOSA

Alqueria MÀQUINA

Alqueria de MOLINS

Alqueria ORBA

Alqueria de la PALMERA

Alqueria dels PILARS

Alqueria de RABOSA

Alqueria del REI

Alqueria del TRAMUSSER

Casa-seu de l'*AZULEJERÍA VALENCIANA*. *BERNARDO VIDAL*

Casa de cultura

Casa al nº24 carrer sant JOAN

Cases als números 15 i 42 del carrer LLEDONER

Casa dels *MARTÍNEZ VALLEJO*

Casa rectoral

Cementeri

Creu

Ermita del CRIST de la PROVIDÈNCIA

Ermita de la MARE de DÉU de la MISERICÒRDIA

Església dels sants JOANS

Església al barri de ROCA

Estació

Fàbrica de MOSAICS NOLLA al barri de NOLLA

Seu de la fundació municipal de cultura (antic ajuntament)

Torreta de la plaça del POU

MONTCADA:

Calvari

Cases als números 12, 22, 28, 29, 30, 31, 33, 41, 56, 58, 60, 62, 64, 66 i 70 del carrer les BARRERES

Casa de cultura (antic ajuntament, biblioteca, seu del museu arqueològic municipal)

Cases als números 1, 2, 4, 8 i 9 de la plaça reverenda mare *FRANCISCA* de la *CONCEPCIÓN*

Casa al número 1 del carrer ISABEL la catòlica

Cases als números 48 i 68-70 del carrer MAJOR

Cases als números 9, 11, 13 i 15 del carrer MARIÀ BENLLIURE

Casa comuna de la séquia de MONTCADA

Casa al número 39 de l'avinguda NOU d'OCTUBRE

Casa d'exercicis de les OBRERES de la CREU

Cases als números 5, 7 i 9 de l'avinguda de les GERMANIES

Catxerulo de la pedrera de les VINYETES

Cementeri

Cinema *IDEAL-ROSALES*

Ermita de santa BÀRBARA
Ermita de sant JOSEP
Escorxador
Església de la casa noviciat de les FRANCISCANES de l'EMPAR
Església de sant ISIDRE
Església de sant JAUME apòstol
Església de sant MIQUEL
Església del seminari dels MISSIONERS del SAGRAT COR-PP.COMBONIANOS
Estació de MONTCADA
Estació del SEMINARI
Finca ROJA al carrer CORBELLA
Fàbrica a l'avinguda de les GERMANIES
Fàbrica al número 41 de l'avinguda NOU d'OCTUBRE
Forns de calç d'ESPINOSA
Hort de sant AGUSTÍ
Mercat
Molí de MONTCADA
Palau de la BATLIA
Palau dels comtes de RÒTOVA (ajuntament)
Pedreres del TOS PELAT
Pedreres de les VINYETES
Seminari metropolità
Seu del consell local agrari
Seu dels jutjats
Vil·la DOLORETES
Vil·la romana de les PARETETES dels MOROS, restes
Vil·la romana del POUATXO (del POUAIG), restes

MUSEROS:

Ajuntament
Alqueria MASIÀ
Calvari
Casa de cultura

Casa del poeta *LLORENTE*
Cementeri
Convent de sant ONOFRE, restes
Creu
Dipòsit d'aigua
Ermita de sant ONOFRE
Ermita de sant ROC
Escoles velles
Església de l'ASSUMPCIÓ
Mas el BLANC
Mas de sant ONOFRE
Mas de SELMA

ORRIOLS:

Alqueria ALBORS
Alqueria CREMÀ
Alqueria d'ESTREMS
Alqueria de FABONET
Alqueria de VALENTÍ
Casa BOTA (seu de VIVERS BELLVER)
Església de la NOSTRA SENYORA del SAGRAT COR de JESÚS
Monestir de sant MIQUEL dels REIS

PATERNA:

Assut
Calvari
Capella del CRIST de la FE
Capella del col·legi *REGINA CARMELI*
Capella del col·legi dels germans de la SALLE
Casa de les COMPORTES
Cases als números 8, 10, 12, 14 i 16 del carrer ERNEST FERRANDO
Casa al número 8 del carrer comte de MONTORNÉS
Caseta de pedra pròxima a la revolta del PIXADOR

Cases als números 6 i 8 del carrer VICENT CARDONA
Cementeri
Centre parroquial sant PERE apòstol
Col·legi públic *CERVANTES*
Coves del BATÀ (espai cultural)
Cova GRAN (espai cultural)
Dipòsit d'aigua a l'avinguda *VICENTE MORTES ALFONSO*
Església de sant PERE apòstol
Església de santa RITA CÀSIA
Església de la VERGE dels DESEMPARATS
Estació de CAMPAMENT
Font commemorativa del tinent CORTINA
Gran teatre *ANTONIO FERRANDIS*
Gran café-teatre nou al carrer ERNEST FERRANDO
Grup escolar de xiquetes santa TERESA
Mercat
Molí de BATÀ
Molí de CARDONA
Molí de l'ESCALETA
Molí de FERRANDO
Molí de MARTINET
Molí de PENYA
Molí de la TANDERA
Molí del TESTAR
Monestir de santa CATERINA de SENA
Museu municipal de ceràmica (antic ajuntament)
Palau dels comtes de la VILA de PATERNA (ajuntament)
Torre àrab
Xalets als números 16 i 18 del carrer mestre *JUAN MAGAL BENZO*
Xalet al número 29 de l'avinguda *PÉREZ GALDÓS*

LA POBLA DE FARNALS:

Casa de cultura

Casa del poble (ajuntament)

Cases als números 16, 22, 36, 51, 123 i 130 de l'avinguda PAÍS VALENCIÀ

Cementeri

Església de sant JOSEP

Església de la NOSTRA SENYORA del CARME

Molí de CAPA

POBLE NOU:

Alqueria de CAMANYA

Alqueria de FALCÓ

Alqueria FONDA

Alqueria del POLISERO

Alqueria de TALLARÒS

Font

Molí

PUÇOL:

Ajuntament

Café l'ESTRELLA

Capelleta

Cases als números 6, 8 i 20 del carrer CASTELLÓ

Casa de cultura

Cases als números 44, 55, 66, 71, 86 i 102 del carrer sant JOAN

Cases als números 13, 15 i 24 del carrer MORVEDRE

Casa al número 10 de la plaça PAÍS VALENCIÀ

Casa-seu del sindicat agrícola de PUÇOL

Cementeri

Convent de la VALL de JESÚS

Església dels sants JOANS

Església de santa MARTA

Estació

Fàbrica de *ANISADOS JOSÉ PLA*

Molí de vent (¿?)

Palau arquebisbal, restes

Torre de PUÇOL

EL PUIG DE SANTA MARIA:

Ajuntament

Cano del barranc de la CALDERONA

Cartoixa d'ARA CHRISTI

Cases als números 1, 7 i 9 del carrer AUSIÀS MARCH

Casa al número 6 del carrer santa BÀRBARA

Cases als números 1, 2, 3, 6 i 10 de la plaça de la CONSTITUCIÓ

Cases als números 3-5, 4, 6, 8, 9, 15, 17, 19, 21, 23, 26, 31, 32, 33, 34, 58, 60 i 62 del carrer de DALT

Cases als números 22 i 36 del carrer dels FURS

Cases als números 14, 15, 16, 47, 59, 61 i 63 del carrer JOAQUÍN FENOLLOSA

Cases als números 2, 5, 8, 9, 10, 12, 14, 18-20, 23, 28, 29-31, 40, 42 i 62-64 del carrer MAJOR

Cases als números 11, 15, 22, 23, 32 i 55 del carrer la MAR

Cases als números 2, 4 i 6 del carrer doctor MOLINER

Casa al número 7 del carrer NOU d'OCTUBRE

Cases als números 1, 2 i 4 del carrer pintor PEIRÓ

Cases als números 1, 3, 4, 5, 19, 21 i 29 del carrer PUÇOL

Casa al número 3 del carrer PURÍSSIMA

Casa al número 1 de la plaça sant ROC

Cases als números 11 i 32 del carrer mestre SERRANO

Casa al número 12 del carrer pintor SOROLLA

Cases als números 7, 8, 13, 14, 15, 17 i 20 del carrer TRENCALL

Castell, restes

Cementeri

Col·legi públic pare JOFRÉ

Creu al recinte de l'ermita de sant JORDI

Ermita de sant JORDI

Estació

Fumeral de la fàbrica del carrer del PROGRÉS

Molí de la CARTOIXA

Molí del MOLINET

Molí de *PEDRO*

Monestir de santa MARIA del PUIG

Seu unió musical santa MARIA del PUIG

Torre de guaita

RAFELBUNYOL:

Cases als números 12 i 46 del carrer del CALVARI

Casa consistorial (ajuntament)

Cases als números 2 i 7 del carrer MAJOR

Casalici

Casa-seu del sindicat agrícola

Cementeri

Ermita dels santets de la PEDRA

Església de sant ANTONI abat

ROCAFORT:

Ajuntament

Casa BOU

Castell-masia de sant FERRAN

Convent de sant SEBASTIÀ

Església de santa BÀRBARA

Església de sant SEBASTIÀ

Palau del baró de TERRATEIG (desaparegut)

Pou

Vil·la sant JOSEP

TEULADELLA:

Alqueria de *BURGOS*

TAVERNES BLANQUES:

Ajuntament

Alqueria de la CAMPANETA

Alqueria de COLOM (¿?)

Ermita de la MARE de DÉU dels DESEMPARATS

Església de la santíssima TRINITAT

Calvari

Cases als números 15, 17 i 22 de l'avinguda cardenal BENLLOCH

Cases als números 9, 13, 35-37, 38, 50, 55, 75 i 78-80 de l'avinguda PAÍS VALENCIÀ

Cementeri

Mercat

Molí dels CANYARS (¿?)

Pouet de sant VICENT

Seu de la societat recreativa cultural l'ALTRUISTA

VINALESA:

Ajuntament vell

Calvari

Casalici sant HONORAT

Cementeri

Creu afusellats 1936

Creu davant l'ermita santa BÀRBARA

Ermita de santa BÀRBARA

Església de sant HONORAT

Fàbrica de la seda (de la *PALLESE*)

Rajolar de BAYARRI

5.CONCLUSIONS

D'alguna manera la tasca iniciada ha produït com a resultat el descobriment d'un ric i variat patrimoni arquitectònic, reunint en un únic document, a manera de registre, anotacions identificadores dels diversos elements del patrimoni monumental dels nostres pobles.

Considere la tasca de registre com una tasca encara oberta, d'aquí que el present treball siga una proposta, però que deurà de polir-se en el futur, tant pel que fa a la incorporació de noves dades respecte als municipis visitats, com pel que fa a aquells on encara no he realitzat el treball de camp. Així mateix també serà necessària una major delimitació i concreció de les tipologies enumerades,

exemplificativa en el present treball, mancada encara del rigor i contrast necessaris.

De tota manera crec acostar-me a abastar l'objectiu de tenir un coneixement global del nostre patrimoni comarcal. El treball ens situa en posició de saber què tenim, què hi ha, per a poder investigar-ho sistemàticament, per conservar i protegir amb criteris de rellevància i de significació, per portar a terme una tasca de divulgació i difusió.

6. BIBLIOGRAFIA UTILITZADA

- AMORÓS HERNÁNDEZ, Àlex (1997): “El convent de la Magdalena de Massamagrell: orígens i arquitectura”, *La Roda del Temps*, 6, pp.13-24.
- ARNAU MARTÍNEZ, Francisca (1999): *Estudio histórico-artístico del templo parroquial de san Miguel arcángel de Burjassot*. Associació cultural l'Almara.
- BÉRCHEZ GÓMEZ, Joaquín (1983): *Catàleg de monuments i conjunts de la Comunitat Valenciana*, València.
- BLANES, Roberto (1992): *Los Silos de Burjassot (1573-1600). Un monumento desconocido*. València.
- BURRIEL ALBERICH, Josep Maria (2002): *Rutes eco-històriques*. Regidoria de Cultura. Ajuntament de Montcada.
- DEL REY AYNAT, J. Miguel (1998): *Arquitectura rural valenciana. Tipos de casas y análisis de su arquitectura*. València.
- DD.AA. (1983): *Temes d'etnografia valenciana. Vol.I. Poblament, arquitectura, condicions de la vida domèstica*. València, Institució Alfons el Magnànim.
- DD.AA. (1995): “*Villa Yvonne*. Estudis previs a la seua restauració i estat de la qüestió”, *La Roda del Temps*, 3, pp.23-28.
- DD.AA.(1998): *Recull d'estudis sobre Meliana.1986-1997*. Meliana, IMC.
- DD.AA. (1998): *2es.Jornades d'història d'Alboraia*. Alboraia, Ajuntament d'Alboraia.
- DD.AA. (1999): *Racons de Paterna*. Paterna, Ajuntament de Paterna.
- DD.AA. (2000): *Querns. Quaderns de Godella*, 1. Godella, Taller d'Historia Local de Godella.
- DD.AA. (2002): *Cinc rutes per l'Horta de Foios, Alfara, Vinalesa, Bonrepòs i Mirambell*. Mancomunitat del Carraixet.
- FERRER ORTS, Albert (1995): “El modernisme a l'Horta Nord. Una aproximació a l'arquitectura de principi de segle”, *La Roda del Temps*, 3, pp.6-15.
- FERRER ORTS, Albert (1996): “Impresions sobre l'alqueria del Magistre (Alboraia)”, *La Roda del Temps*, 4, pp.18-22.
- FERRER ORTS, Albert (1998): *El templo de los santos Juanes de Meliana*. Meliana.
- FERRER ORTS, Albert (1998): “Un monestir oblidat a l'Horta: la cartoixa d'Aracristi (el Puig)”, *La*

- Roda del Temps*, 8, pp.13-14.
- FERRER ORTS, Albert (1999): *La reial cartoixa de Nostra Senyora d'Ara Christi*, Fundació pública municipal per a la cultura i l'educació del Puig.
- FERRI, Marc i RUIZ, Cristina (2000): *Godella. Guia d'arquitectura urbana*, Godella, Regidoria de Cultura i Joventut de l'Ajuntament de Godella.
- FRECHINA, Josep Vicent (1996): "Catàleg monumental de l'Horta (III). *Aleries de l'Horta Nord*", *La Roda del Temps*, 4, pp. 6-17.
- FUSTER, Joan (1962): *El País Valencià*. Barcelona.
- GARÍN Y ORTIZ DE TARANCO, Felipe M^a (1986): *Catálogo monumetal de la provincia de Valencia*. València.
- LÓPEZ GARCÍA, Santiago (1989): *Aproximación a la historia de Burjassot y su entorno*, València, 1989.
- MANGUE ALFÉREZ, Ignasi (2001): *Marxalenes: de alquería islámica a barrio de la ciudad de Valencia*, València, Ajuntament de València.
- MANGUE ALFÉREZ, Ignasi (1996): "Marxalenes: un raval rural a la ciutat de València", *La Roda del Temps*, 5, pp.7-14.
- MARGAIX, Empar (1995): "Catàleg monumental de l'Horta (I)", *La Roda del Temps*, 2, pp. 8-52.
- MUNSURI ROSADO, M^a. Nieves i MADRID SOUTO, Raquel (1998): *Montcada: 750 años de historia*, Montcada, Ajuntament de Montcada.
- RUIX I CONTELLES, Vicent (1996): *Borbotó des de l'arxiu parroquial*, Borbotó.